

ΑΠΟ ΕΝΑ ΠΑΛΑΙΟ ΤΑΞΕΙΔΙΩΓΙΚΟ Β'ΒΛΙΟ

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ

Ο Δήμος Στεφανόπολις και οι άκοιλευδοί του στα Κύθηρα. Ένα τρικομίδες ταξείδι. Στα παράλια της Μάνης. Ο μισθρησίας άγνωστος πού τους μιλεί Ιταλιότι. Μιά νύχτα γεματή αμφιβολίες. Προς ένα πύργο. «Ποιο είδατε; Μανιακτική φιλεξενία. Τι διηγείται ο πυργδεσπότης. Ο Ναυαλός και οι Μανιάτες. Μιά εύχαριστη έκκλησις, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Α'. Σας δίνουμε σήμερα το Α' μέρος των περιπετειών των Ελλήνων περιηγητών. Κοιτά το βράδι, ο Δήμος Στεφανόπολις και οι σύντροφοί του έβγαν χωριά στο Προξενείο της Γαλλίας και είχαν στον Προξένου: — Έχουμε ανάγκη από ένα καλό πλοίο, για να πάει πάλι στη Μάνη. — Τι σκεπτόσθε να κάνετε έτσι; τους ρώτησε ο Προξένος. Δεν ξέρετε ότι υπάρχει κίνδυνος να χαθείτε; — Προκειμένου για την έκτακτη του καθήκοντος, κανένας κίνδυνος δεν είναι ίσχυρός να μάζ εμπόδιον, άπάντησε ο Δήμος.

— Άλλ' οι Τούρκοι είναι ειδοποιημένοι και περιμένουν παντού το πέρασμά σας. Όποιον και άν βρείτε, κινδυνεύετε να σκοτωθήτε!... Σας έβουρξω λοιπόν να γίνετε λιγότερο τολμηροί και περισσότερο φρόνιμοι. Αντι να πλείονετα και εύθειαν στην Πελοπόννησο, προτιμότερο να πάτε πρώτα στα Κύθηρα. Εκεί, αφού μείνετε λίγον καιρό, θα βρείτε την κατάλληλη ευκαιρία ν' αποβιβασθήτε στη Μάνη, ώστε να μη σας αντιληθούσι οι διάφοροι καταστάτες. Οι άπεσταλμένοι του Βουνατάτου άποβιβάσθησαν τις συμβουλές του Γάλλου Προξένου και βγήκαν στα Κύθηρα, όπου οι κάτοικοι είχαν μάθει τα κατορθώματα του Ναυαλίου και έπανηγύριζαν την κατάληψη της άσχημής Ένετικής τορναρίας. Έλεγαν μάλιστα στους άπεσταλμένους τού: — Οι Γάλλοι κατέκτησαν τις Τονίες νήσους, αλλά δεν θα μπορέσουν να τις κρατήσουν, άν δεν κατακτήσουν και την Πελοπόννησο και όλη την άλλη Ελλάδα.

Ο Θεός μαζί σας!... Έξελος, οι Έλληνες περιηγητά άποβιβάσαν να φέρουν για τη Μάνη. Άλλά μόλις βγήκαν από το λιμάνι των Κυθίων, τους έβουρξε τρομερή τορναρία. Ο πλοίαρχος και οι ναύτες επέλεσαν άγρυπνός με τό κινιάτα και τό μικρό καράβι έκινούντε να καταποντισθή. Στην κρίσιμη αυτή στιγμή, ο Δήμος Στεφανόπολις έρωτάσσε και προσεγγίησε στο Θεό, με συγκατακτά λόγια. Κι' ετύγχε, όσο τό πλοίο έπληρώσσε από λαβάκι της Μάνης, τόσο η τορναρία εμετρώσανταν και τέλος έπαυε. Σιγά-σιγά πληρώσαν τότε στην ξηρά και κατά τις έννια τό βράδι μίτριαν στο λιμάνι του Μιχαηλοπούλου.

Ήταν πιά νύχτα. Οι Έλληνες περιηγητά έδεσαναν τότε να εγκαταλείψουν τό σκάφος, τό όποιον ήταν γεμάτο νερά και έκινούντε να καταποντισθή... Έβγήκαν έξω, αλλά δεν ήξεραν πού να καταβήθουν τό βιβαμά τους. Η παραλία είχε βρομη και σιωπή. Έξομα, ένα ελατάνο στο σκοτάδι, φανερώθηκε μπροστά τους ένας ψηλόκομος άνθρωπος, ό οποίος τους μίλησε Ιταλιότι, τους ενήργησε τό «καλώς όρισάτε», και τους έπροσέφερε φιλοξενία. Ο Στεφανόπολις και οι σύντροφοί του τον εύχαρίστησαν και τον άκολούθησαν, αλλά με δυσπιστία, γιατί δεν ήξεραν πούος είχε και πού τους πάει... Η ύποψις τους έγιναν μεγαλειότερες, όταν έβλεπαν, κατά διαλείμματα να φανερόνταντα και άλλου άντρες, ένσολι, έλάττον έξωτερικού και να τους άκολουθούσι, ή να προσκοινούνται...

Στό δρόμο, ό άγνωστος έρωτησε τό Διμο άν ήξερε τίποτε νεότερο για τους πολέμιους της Ιταλίας. Άλλ' ό άρχηγός της άποστολής, φοβούμενος μίην έπεισε

σε ένδρα Τούρκων, έδινε άπάντησεις άόριστες και άσφαείς... Τέλος οι Έλληνες βρεθήσαν άπάνται σ' ένα όζυρο πύργο, περιχαραινόμενο, στον όποιον ό άγνωστος τους άδίκησε από μια κρημαστή γέφυρα. Τον άκολούθησαν, άν και με φόβο τους, κι' όταν έπέρασαν και δεύτερη κρημαστή γέφυρα, έστάθηκαν και άποτεινόμενοι στους ένόπλους, τους έρωτησαν Ιταλιότι: — Μα τέλος πάντων, ποιο είδατε σεις και γιατί μάζ κρένετε, έτοι ώλιωμένοι, σ' αυτόν τον όζυρομένο πύργο;

Τότε ό άρχηγός των ένόπλων άπάντησε: — Μη φοβείσθε! Είμαστε χωριστοί και φίλοι. Μάθετε ότι βρισκόσθε στα σύνορα της Μάνης και ότι, άν και έχουμε ειρήνη, άναρχαζοσθε να όλογορούσε διαρκώς, γιατί έχουμε να κάνουμε με τους Τούρκους, πού ήθελον την έκτόνοια της φύλης μας, και δεν έχουν λόγο τιμής. Πολιές φορές παρεβίβαν τις συμφωνίες και μάζ έγίτησαν προδοτικά... Θα σας φιλοξενήσουμε στον πύργο μας, με φιλία και εμπιστοσύνη, όπως ταράζει στο έθιμα της περιήγησης Μάνης!...

Μετά τό δείπνο (στο όποιον έλαβε μέρος και μια ψηλόκομη και μεγαλοπρεπής γυναίκα, ή σιζήγος του οίκοδεσπότη) ο Δήμος Στεφανόπολις άν και άνοστομος να μιάη ποιος ήταν έκνειος πού τον έφιλοξενούσε, δεν έτόλμησε να έτερεθή τό όμα της άβραφουρήσις. Τέλος, ό οίκοδεσπότης, ειπε στους ύπηρέτες να βρουν από την ταπεινά και τότε μίλησε στους ξένους του έτσι: — Δεν μπορώ να σας έχωράσω όλη μου τη χωρά πού σας βλέπω στον πύργο μου! Έδώ είδατε σε τελεία ασφάλεια! Τό ξέρω ότι τά κεφάλια σας είναι προγεγραμμένα, αλλά μη φοβείσθε! Όσοι οι Τούρκοι πού βρίσκονταν στην Ελλάδα κι' άν έβδον έδώ να σας πιάσουν, σας όραζόμια ότι σεις θα πεθάνετε τελενταίοι, γιατί θα πρέθη να ητθίσουνε έπάνω από τά πτώματα όλων των Μανιατών για να κτάσουν σε σας!

— Σας είμαστε βαθειά ευγνώμονες, άτεκρίθη ο Δήμος, αλλά τί είκάνε για να μάζ καταδικάσουν σε θάνατο οι Τούρκοι; — Λοιπόν, μάθετε, τους ειπε τότε ό άγνωστος Μανιάτης, ότι από τότε πού οι Γάλλοι κατέλαβαν την Επτάνησο, οι Τούρκοι φοβούνται άκόμη και τό πέταγμα της μίγας. Σιγαίειν όμοις και κατά άλλα: Ο Πασσάς της Τριπολιτσάς έλαβε πρό όλίγων ημερών τέσσερα γράμματα σταλμένα από Ζακυνθίνους εύγενεις, οι όποιοι τον πληροφορούσι ότι έχονταν κρημά στο Μορηά δυό Γάλλοι, ό ένας ξανθός, νέος, ψηλός και εύρωστος, και ό άλλος όχι νέος πιά, αλλά διατηρού όλη την όμμη της νεότητος. Οι άπεσταλμένοι αυτοί, έλεγαν τα γράμματα, έχονταν για να έπαναστηθούν τη Μάνη εναντίον των Τούρκων, κι' έπειτα να καλέσουν τους Γάλλους δήθεν για να ειρηνεύσουν τη χωρά, πράγματι όμοις για να την καταλάβουν... Ο Πασσάς της Τριπολιτσάς έγινε έξω φρενών κι' έστειλε άμέσως άνοστομος του να κατασκοπεύσουν όλας τάς άκτάς και όλα τά λιμάνια της Πελοπόννησου και ίμα βρουν τους Γάλλους αυτούς και την άκολούθητα τους, να τους σκοτώσουν άμέσως! Έπειδή όμως οι ελεύθεροι άνθρωποι έχουν παντού φίλους, έμαθα ενθύς τους δολοφονικούς σκοπούς του Πασσά. Άπό τότε, δεν άπομαζνύθηκα από την παρα-

Η Μανιάτσα (Παλαιά Γκραβούρα)

λία, αλλά γρήγορα έκει, νύχτα-μέρα, με φίλους μου άντρες τους Μα- νιάτες, για να σας ιδώ και να σας προστατεύσω.

— Είπατε ο ευεργέτης μας! Εφώναξε ο Δήμος Στεφανόπολις. Θά ήθελα να μάθουμε το όνομά σας.

— Δεν σημαίνει τίποτε να το μάθετε. Είμαι Μανιάτης κι' αυτό φτάνει. Οι απόγονοι των Σπαρτιατών έτελεσαν το καθήκον τους, χωρίς να περιμένουν καμιά αμοιβή. Ένα μόνο ζητώ από σας: Να με πληροφορήσετε τι κάνει ο στρατός της Ιταλίας, και ο Βο- νακάρης;

— Ο στρατάρχης μας Ναπολέων Βονακάρης μας, έπειτα από 14 νίκες βρίσκεται πρὸς το παρόν, μερωστό στα τέλη της Βιέννης. Λέγεται όμως ότι διαπραγματεύεται ειρήνη με τον Αυτοκράτορα της Αυστρίας.

— Α! Λοιπόν ο Αυτοκράτορας θα δεχθή την ειρήνη, για να προ- τιομασθή καλύτερα για πόλεμο.

Ο Δήμος Στεφανόπολις ακούγοντας τα λόγια αυτά, έρώτησε τον άγνωστο πυροβολητή πως άπότησε τόσες νίκες για τα πράγματα της Εδώσης. Ο Μανιάτης άπάντησε ότι ο πατέρας του ακούγοντας κά θασιάζοντας τις νίκες του Βονακάρη, τον έστειλε την περασμένη χρονιά στα Μεδούλινα, για να συναντήση το Να- πολέοντα και να τον συζητή εάν όνοματι τον απόγονο της Σπά- ρτης. Αυστηρός, όταν έβλεπε στην Ιταλία, ο πόλεμος ήταν έλανο στη βράση του και ο Μανιάτης δεν μπόρεσε να πηθ στα μέτωπα των μαζών να συναντήση το Ναπολέοντα. Του έγραψε όμως έπι- στολή συγχωρητήριο, και ξαναγύρισε στην Ελλάδα.

— Πώς; εφώναξε τότε ο Δήμος. Είπα ού- λοιπόν εκείνος που έγραψε στο Βονακάρη το κείνο το γράμμα; Μάθε λοιπόν, ότι το μετα- γράφησε στην Ιταλική γλώσσα και το έπιπο- σασε στα Μεδούλινα για να διαβάσουν όλοι τον χειρισμό των Σπαρτιατών πρὸς τον Ναπολέον- τα... Ώστε σὺ είσαι ο γιος του Μπέη της Μά- νης;

— Ναι, είμαι ο γιος του ηγεμόνου της Μά- νης; είπε ο πυροβολητής. Και τότε έπεσαν ο ένας στην άγκυλιά του άλλου και για άρκετή ώρα έμειναν άφωνοι και συγχνημένοι.

Ύστερα, ο Δήμος Στεφανόπολις είπε στον πυροβολητή:

— Ο Βονακάρης δεν άφησε χωρίς άπάντησι την έπιστολή σου. Ανέθεσε σὺ μὲς να φέρωσι την άπάντησι του στον πατέρα σου, και ιδού το γράμμα του.

Ο Μανιάτης έληξε το γράμμα του Ναπολέον- τος κατάλλητος από χαρά και συγχόνησι. Η έ- πιγραφή, Γαλλιστί γραμμένη, ήταν ή εξής:

«Πρὸς τὸν Άρχηγὸν τοῦ Έλευθέριου Λαοῦ τῶν Μανιατῶν».

— Ξέρω, είπε, ο γιος του Μπέη της Μάνης, ότι θα είη ή άπάντησι στο γράμμα μου. Άλλ' αν και φέγομαι από μεγάλη έπιθυμία να διαβά- σω τὸ γράμμα ο μεγας Στρατάρχης της Γαλλίας, δεν μπορῶ ν' άνοίξω έπιστολή άπειροχρημένη στον πατέρα μου... Άφρη το πρωί ο πατέρας μου θα κατέβη από το κάστρο του και θάρη ή έδω. Θά ταυ δώσω άμέσως το γράμμα.

Η νύχτα είχε προχωρήσει πολύ, ή συνομιλία έπάρκανε να τελει- ώση, όταν ο Δήμος είπε:

— Έχω να σου φανερώσω κ' ένα εφάρθετο πιστικό. Έμεις ήμεθα Γάλλοι έπισημοί, επειδή γεννηθήκαμε στην Κορσική, πραγμα- τικῶς όμως ήμεθα Έλληνες. Και όχι μόνον Έλληνες, αλλά και συμπατριῶτα σου. Καταγόμεθα από Μανιάτες. Άποδείξει ότι όχι μόνο τὰ Έλληνικά ξέρω, αλλά και τὸ Μανιάτικὸ γλώσσαιό ιδίωμα.

Και τότε οι άπεσταλμένοι του Ναπολέοντος άρχισαν να μιλοῦν Έλληνικά, παρεβάλλοντες στο μεταξύ διάφορες Μανιάτικες εχθρά- σεις και ιδιομασιούς.

Η έκκλησις και ή χαρά του Μπέη ήταν άτεφίγηρατες. Μιλούσαν έτσι για ώρες.

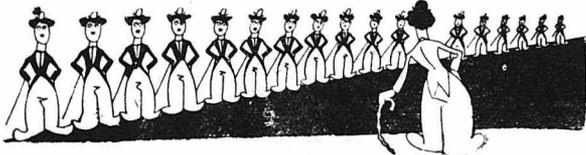
Στο άκόλουθο φύλλο θα διηγηθώμε τή συνέχρια των άμηνάτατων περιπετειῶν τὸν Έλλημον περιηγητῶν.

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟ ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΤΟΥ ΧΑΛΙΦΗ

Ο περίφημος χαλίφης Άβδουραχμάν παρήγγειλε πριν πεθάνη να γράφουν άπάντο τον τό νεκρού μνημείο του, τὰ εξής:

«Σέ όλη μου τή ζωή έσημείωσα λεπτομερῶς όλες τις ημερες κατά τις όποιες έδοκίμασα άγνή και άληθινή ευχαριστία. Αν και άπλόαυσα λοιπόν άρθωνα πλούτη και τιμῆς και δόξα, αν και πολλοί εκ τῶν συγχρόνων μου ηγγέμοναν με τιμῶσαν και με φοβόνταν κ' άλλοι ζηλευσαν τη δύναμή μου, ή μερες αυτές δεν ήσαν παραπάνω από δεκα- τέσσερες».

ΠΟΣΟ ΜΕΓΑΛΑΝΟΥΝ ΤΑ ΝΥΧΙΑ!

“Αν ένας άνθρωπος έφτανε σὲ ηλικία έβδομητά χρονών, χωρίς να κόψη ποτέ στη ζωή του τὰ νύ- χια, θα είχε νύχια 2 μέτρων και 62 εκατοστών...”

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΩ

ΕΚΛΕΚΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

“Η ταπεινοφροσύνη του Λουδοβίκου 9ου. Ο άνοιχενόμητος ζητιάνος. Τὰ άρκα γυναικεία μοντέλα ενὸς ζωγράφου. Φαντασία και μόνον φαντασία. Γιατί γελούσε ο Καλλιγούλας. Ο γκρινιάρης Σουλλύ και οι έπισκέπται του. Ένα περίεργο έπεισόδιο. Ο πατριωτικῶς ενὸς Γάλλου νύχτη, κ.τ.λ.

Είπε γνωστό από την ιστορία ότι, ο Λουδοβίκος ο 9ος, κάθε Με- γάλη Πέμπτη, εις άνάμνησιν τὸν παθόν τὸν Σωτήρος έλάετο τὰ πόδια δώδεκα ζητιάνων για να δείξη την ταπεινοφροσύνη του.

Κάποτε ένας από τους ζητιάνους αὐτούς, μη γνωρίζοντας με ποιόν έχει να κάνει, παρανοήθηκε ότι τὰ πόδια του... δεν είχαν πλυθῆ και τόσο καλά, και ζήτησε από τον βασιλέα να του τὰ ξαναπλύνη. Κι' ο Λουδοβίκος ο 9ος, χωρίς να πὸ λέξῆ, ξαναγομάτισε κάτω κι' έξέτελεσε την έπιθυμία του ζητιάνου, πλένοντας για δεύτερη φορὰ τὰ πόδια του!...

Ο ζωγράφος Γκερσέν θέλησε κάποτε να μάθῆ πὸ μοντέλο χρη- σιμοποιῶσε ο διάσημος συνάδελφός του Λε-Γζιντε για να ζωγρα- φήη τις όμοιες γυναίκες τὸν έργου του. Τὸ έστειλε λοιπόν ένα κοινό του φίλο, για να τὸν έφορήση σκετικῶς.

Ο κοινός αὐτός φίλος ήταν ένας νέος άσχη- μος και κακοτεταγμένος. Ο Λε-Γζιντε, μόλις έ- μαθε τὸν σκοπό της έπισκέφσε του, τὸν έβλεπε για καθήση σὲ μιὰ καρέκλα, και, παίγοντάς τον ως μοντέλο, ζωγράφησε άμέσως μιὰ... όμοιοτάτη γε- ναία!

— Να τις σ' έξείνων πὸ σ' έστειλε, τὸν είπε κατόπιν, πὸς όταν κανένας έχει άμνησία και κα- λισθηρία, δεν τὸν χρειάζεται μοντέλο!...

Κατὰ τὴν διάκριση ενὸς έπισημοῦ γεωμέτρου ο Ρωμαῖος Αὐτοκράτορας Καλιγούλας έζασσε ζευγα- ρία στα γέλια.

Οι δύο βγατοί που καθόνταν κοντά του τὸν ρώτησαν τότε με καλαεριστό ύφος γιατί γελούσε.

— Σωλογιστήρα, άπάντησε απαθείστατα ο Καλι- γούλας, ότι με ένα μου κέψια μόνο θα μπορούσαν να σας κόψουν και τὸν δὸ το κεφάλι!...

Ο διάσημος οικονομολόγος Σουλλύ ήταν τρο- μερά γκρινιάρης. Όταν τελείωνε την έργασία του, άποσφύτασ σὲ μιὰ έξοχική του βίλλα, όπου δεν έπέτρεπε να τὸν ενοχλήση κανείς.

Κίποτε, μερικοί αὐλικοί από τους πὸ εὐνοιο- μένους τὸ βασιλέως, έπάραν να τὸν έπισκεφθῶν στη βίλλα του.

— Τι συμβαίνει, κῶρις; τοῦς είπεν ο Σουλλύ άπότομα, μόλις τοῦς είδε.

— Ω, τὸν άπάντησαν οί αὐλικοί. Δεν ήρθαμε παρὰ μόνο για να σας δοῦμε...

— Τότε δέξ τε με! είπεν ο Σουλλύ. Και άφ'ού έκανε μιὰ στρω- φή... για να τὸν δὸν καλά, μπήκε στο γραφεῖο του και κλειδώθηκε άμύνοντας κόκαλο τοῦς έπισκέπταις του.

Κάποτε έδίδετο σ' ένα θέατρο τὸ Μπεζό - της Βορσίου “Α- μερικός - ένα δράμα με τὸν τίτλο «Ο Γάλλος πλοῖνος». Η έπό- θεσις τὸ έργου ζευθιόταν στην “Αλγερία, κατὰ την κατάληψη της άποικίας αὐτῆς από τὰ γαλλικά στρατεύματα.

Στην πρώτη πράξη τὸ έργου, οι ήθοιοί πὸν έπειδόντο τοῦς “Αλγερινούς, εκρωμένον ένα φρούριο τὸν Γάλλου κατακτητῶν.

Ο ναῦτης έιος ενὸς γαλλικοῦ πολεμικοῦ πὸν είχε φθάσει κείνη την ήμερα στο Μπεζό, όταν είδε στη σκηνή τοῦς “Αλγερινούς ν' άρκαζον τή γαλλική σημαία τὸν φρουρίου και να τήν ποδοπατοῦν, έγινε έξω φρενῶν. “Ομισε στη σκηνή, και άρχισε να φωνάζῆ:

— Πισο άναυδοί! “Αν τοιάμτες, σας προκαλώ να τὰ βάλτε όλα μαζί μου!...

Οι σύντροφοί του είδαν κι' έπαυαν ὡσπου να τὸν πείσουν ότι έ- πρόκειτο πρὸς παραστάσις. Έτσι δέχτηκε τέλος να ήσγησῆ και να ξαναγυρίσῆ στη θέση του. Όταν όμως, ὕστερ' από λίγη ώρα, είδε τοῦς γάλλους να νικῶν επί σκηνῆς τοῦς “Αλγερινούς, κατεβλήθη από έξαλλο ένθουσιασμό. Σηροθήκε ὄρθως και άρχισε να φωνετὰ πρὸς τοῦς ήθοιοούς:

— Γιατὰ σας λεβέντες! Σας προκαλώ όλους να σας κερῶσω μάρες!...

Και πράγματι δεν ήσγησε, παρὰ μόνον όταν ὕστερ' απ' την πα- ρόσαστην κατόρθωσε να πάρη όλους τοῦς ήθοιοούς μαζί του και να τοῦς κῶνῆ τὸ τραπέζι.